

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Cobzac Elena

Timofti Vladimir

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 14 decembrie 2020, declarat de către condamnatul, Petrache Andrei

Termenul de examinare a cauzei:

24.03.2021-19.05.2021

A C O N S T A T A T:

1. La data de 27 ianuarie 2020, condamnatul Petrache Andrei a depus plângere împotriva Instituțiilor Penitenciare ale Republicii Moldova, referitoare la condițiile de detenție.

2. În motivarea plângerii Petrache Andrei a invocat că, a fost condamnat de Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău la 5 ani închisoare, iar Curtea Supremă de Justiție i-a lăsat în vigoare 3 ani și 6 luni închisoare. Execută pedeapsă din 1994 până la 1998 în P-13 Chișinău, în anul 2002 a fost condamnat de Judecătoria Cimișlia la 7 ani închisoare, iar în anul 2005 de Judecătoria Rîșcani, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 317 Cod penal. În urma solicitării condamnatului, P-13 și ANP au răspuns, că informația privind deținerea condamnaților se colectează din anul 2012. Solicită aplicarea art. 385 alin. (5), 473 Cod de procedură penală.

La data de 01.09.2020, prin intermediul cancelariei a parvenit spre examinare cererea condamnatului, prin care a solicitat aplicarea art.385 alin. (5) Cod de procedură penală, totodată a solicitat ca termenul de 1 an și 37 zile să nu fie redus din termenul pedepsei, dar să fie recompensat cu sumă bănească 2 unități convenționale pentru o zi de detenție, inclusiv în baza art. 3 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru zilele din anul 1994 până în anul 1998, din anul 2002 până în anul 2007, 2013, 2014 de a fi dispusă încasarea sumei bănești.

3. Prin încheierea Judecătoriei Cahul, (sediul Central) din 16 septembrie 2020, a fost admisă plângerea, fiind constatată deținerea lui Petrache Andrei în condiții contrare art. 3 CEDO, în calitate de prevenit în Penitenciarul nr.13 - Chișinău pentru perioadele 03.07.2019-22.07.2019, 25.07.2019-30.07.2019, 01.08.2019-20.08.2019, 23.08.2019-28.08.2019, 30.08.2019-04.09.2019, 06.08.2019-10.09.2019, 13.09.2019-30.09.2019, 03.10.2019-22.10.2019, 25.10.2019-19.11.2019, ceea ce constituie 127 zile. S-a constatat deținerea lui Petrache Andrei în condiții contrare art. 3 CEDO în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, pentru perioada 21.11.2019-03.01.2020, și în Penitenciarul nr. 5 – Cahul, pentru perioada 04.01.2020-16.09.2020, ceea ce constituie 301 zile. S-a redus pedeapsa neexecutată a lui Petrache Andrei,

calculând 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv, pentru condiții precare de detenție în calitate de prevenit, ceea ce constituie 254 zile. S-a redus pedeapsa neexecutată a lui Petrache Andrei pentru condiții precare de detenție în calitate de condamnat calculând 2 zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție, astfel încât termenul pedepsei stabilite lui Petrache Andrei, se reduce cu 60 de zile, iar în total din termenul pedepsei neexecutate se reduce 314 zile. În privința perioadei rămase de 1 /unu/ zi cu titlu de despăgubire, s-a acordat condamnatului Petrache Andrei suma de 50 /cinci zeci/ lei, și anume, a câte 1/una/ unități convenționale pentru fiecare zi, în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova. În rest, cerințele condamnatului au fost respinse, ca fiind neîntemeiate.

4. Încheierea în cauză a fost contestată cu recursuri:

4.1 La 24 septembrie 2020, directorul interimar al Penitenciarului nr.5 Cahul, Angela Dunas, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, privind respingerea plângerii condamnatului ca fiind inadmisibilă.

În motivarea recursului a indicat că, plângerea în cauză nu descrie detaliat condițiile de detenție, adică nu întrunește condițiile prevăzute la art. 473² alin. (2) Cod de procedură penală, din care considerente aceasta urma să fie respinsă ca inadmisibilă.

4.2 La 29 septembrie 2020, condamnatul Petrache Andrei, solicitând casarea acesteia ca neîntemeiată.

În argumentarea recursului indicând că, judecătorul de instrucție incorect a aplicat prevederile art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală.

5. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 14 decembrie 2020, au fost respinse recursurile declarate și menținută încheierea.

6. În motivarea soluției, instanța de recurs a reținut că, instanța de fond just a admis plângerea condamnatului Petrache Andrei și a constatat deținerea acestuia în condiții contrare art. 3 CEDO, în calitate de prevenit în Penitenciarul nr.13 - Chișinău pentru perioadele 03.07.2019-22.07.2019, 25.07.2019-30.07.2019, 01.08.2019-20.08.2019, 23.08.2019-28.08.2019, 30.08.2019-04.09.2019, 06.09.2019-10.09.2019, 13.09.2019-30.09.2019, 03.10.2019-22.10.2019, 25.10.2019-19.11.2019, ceea ce constituie 127 zile. S-a constatat deținerea lui Petrache Andrei în condiții contrare art. 3 CEDO, în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.13 – Chișinău, pentru perioada 21.11.2019-03.01.2020, și în Penitenciarul nr. 5 - Cahul pentru perioada 04.01.2020-16.09.2020, ceea ce constituie 301 zile. S-a redus pedeapsa neexecutată a lui Petrache Andrei, calculând 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv, pentru condiții precare de detenție în calitate de prevenit, ceea ce constituie 254 zile. S-a redus pedeapsa neexecutată a lui Petrache Andrei, pentru condiții precare de detenție în calitate de condamnat calculând 2 zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție, astfel încât termenul pedepsei stabilite lui Petrache Andrei, se reduce cu 60 de zile, iar în total din termenul pedepsei neexecutate se reduce 314 zile. În privința perioadei rămase de 1 /unu/ zi cu titlu de despăgubire, s-a acordat condamnatului Petrache Andrei suma de 50 /cinci zeci/ lei, și anume, a câte 1/una/ unități convenționale pentru

fiecare zi, în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova. În rest, cerințele condamnatului se resping, ca fiind neîntemeiate.

Instanța de recurs a indicat că urmează a fi respinse ca neîntemeiate afirmațiile expuse în recurs precum că, la examinarea plângerii adresate de Petrache Andrei privind condițiile precare de detenție în Penitenciarul nr.5-Cahul, nu au fost luate în considerare particularitățile individuale de detenție pentru fiecare perioada și celulă în parte, însă cauza a fost examinată prin prisma condițiilor generale din instituțiile penitenciare, conform datelor din raportul anual pentru anul 2017 al Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratatamentelor sau Pedepselor Inumane, deoarece în raportul de evaluare a condițiilor de detenție, prezentat în cadrul ședinței de judecată, au fost prezentate probele, inclusiv și fotografiile, care dovedesc, că în afară de supraaglomerarea celulelor, toate standardele minime de întreținere a condamnaților în Penitenciarul nr.5-Cahul, în principiu, au fost respectate, condițiile de detenție pentru deținutul Petrache Andrei în Penitenciarul nr. 5 Cahul, însă CPT nu susține opinia că o abatere minoră de la minimul standardelor poate fi considerată, în sine, ca fiind tratare inumană și degradantă a deținutului, atâta timp cât se pot găsi și alți factori de anuare.

Astfel, în viziunea instanței de recurs, just a conchis instanța de fond că dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciare.

În atare circumstanțe, instanța de recurs a reținut, că instanța de fond a pronunțat o încheiere întemeiată și motivată, și, în situația în care instanța și-a motivat suficient decizia, arătând în mod concret la împrejurările relevante, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se limiteze la preluarea motivelor jurisdicției de primă instanță (*Hotărârea CEDO Garcia Ruis versus Spania*).

7. Nefiind de acord cu decizia instanței de recurs, condamnatul Petrache A., a atacat-o cu recurs în anulare, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de recurs, astfel ca arestul preventiv să fie calculat din data de 03 iulie 2019 până la 17 august 2020.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, în redacția Legii nr. 66 din 05 aprilie 2012, în vigoare din 27 octombrie 2012, persoanele menționate la art. 401 alin. (1) Cod de procedură penală, precum și în numele persoanelor menționate în pct. 2)-4) al normei menționate, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Totodată, Colegiul penal relevă normele prevăzute de art. 453 alin. (1), art. 455 alin. (2) pct. 3)-5), art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, unde este stipulat că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței; data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului; data adoptării deciziei în recurs, și argumentele admiterii sau respingerii recursului. În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească.

Așadar, prevederile legale menționate mai sus prescriu în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată o cauză penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Circumstanțele enunțate atestă că, celelalte categorii de hotărâri judecătorești irevocabile, inclusiv cele adoptate în temeiul prevederilor art. 469-473⁴ Cod de procedură penală, adică în legătură cu examinarea plângerilor privind condițiile de detenție, nu sunt pasibile de drept de a fi contestate prin intermediul recursului în anulare.

Așadar, având ca reper cele expuse mai sus și prevederile art. 452 alin. (1), art. 453 Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului declarat, deoarece acesta nu corespunde cerințelor de formă și de conținut.

9. În conformitate cu art. 456 alin. (1) și art. 432 alin. (1)-(2) pct. 1) Cod procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 14 decembrie 2020, de către condamnatul, Petrache Andrei, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la data de 19 mai 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Timofti Vladimir